

László Ernő

ROPOG AZ ÉGBOLT

versek

LÁSZLÓ ERNŐ

Ropog az égbolt

Versek

Kresznerics Ferenc
Könyvtár - Celldömök

66098

Budapest

L 30

HELYTÖRTÉNET

© László Ernő, 2003

Ajánlás

Egymásra omlott évek ásatása
közben került elő e pár lelet.
Csodák csodája: épen megmaradt
néhány könnyű kéz formálta
karcsú terrakotta váza
és sok keserves kínnal gyúrt,
korongolt jobb darab.
A többi szikkadt szenvedély
törött agyaggalambja csak,
de ép, egész álomnak része mind,
díszítettett időm s a kor szerint.

ELHAGY A TÁJ

Utazás előtt

Anyám

kínál: – Fiam, még egy almát? –
– Jól laktam már. – De csak egyél! – mondja,
s annyi mindent rak a csomagomba,
mintha isten tudja hova mennék.

Csak azt érzi: elmegyek, itthagynom,
hogy fia most nagyon messze indul,
s mit nem látni kertünk bokrain túl,
elképzeli jövőmet magának.

Apám

arcán a sok-sok ránc lázad,
alig állom vádló tekintetét,
hogy elmegyek, s a vállán hatvan év.
Kihív még, hogy nézzük meg a fákat.

– Mégis elmész? – kérdi. Alig hallom.
Ajkán a szó hosszan megkötődik,
míg legendás ebem, a gyerekkor
nehéz szívéhez dörgölődik.

Húgom,

kedves, nevetni elfelejt,
magára hagyom őt is egy kicsit.
Nem érti, hogy mi most a világot
egyenlőtlen részekre tépjük itt.

Neki csak e furcsa csend szokatlan,
túl nehéz még neki e némaság.
– Ha elmész is – mondja –, sűrűn írd,
s gyere haza búcsúra legalább.

Ilyen voltál

Elmozdult a képed az ágy fölött,
szemed oldalt néz le a szobára,
a szél az ablakon becsapódik,
és kócos hajadat megcibálja.

Kedves legendák díszítik arcod,
varázslattal rokon elevenség,
melytől még az álom fésületlen,
s az elsőszülött gondolat szentség.

Ilyen voltál. Tetszettél apádnak,
s apáddal együtt szépek voltatok.
Jókedvében emelt fel a mának
mint suttogóra fogott dallamot.

Már elmozdult a képed a falon:
szemed oldalt figyel a világra.
Most, hogy felnőtt álmaid fésülöd,
a gyermekkor szívedet megcibálja.

Szent ez a föld

Ünnepvég-e vagy még ünnep?
Nagy vadrózsa bokrok ülnek
félig füstben, félig lángban
ott, ahol mezítláb jártam.

Nem szabadna visszanéznem,
még lángol a rózsá nékem,
de a füst, a kormos álmok,
megszűrnak, ha erre járok.

Sarum szíja leoldódik.
Csipkebokor-szózat szólít.
Szent ez a föld, melyre léptem,
vadrózsa megy tűzbe értem.

Elhagy a táj

Kinézek a vonat ablakán át
a mezőbe és szinte szédülök:
előbb csak az őrház háta mögött,
aztán arrébb is megmozdul a föld.

Szelet fog a nyárfák koronája,
és visszafelé megindul a táj.
Észreveszi, s feljebb emelkedik
a hajnali nap, riasztott madár.

És sodródik mint eloldott hajó
az egész álmos, ismerős vidék.
Falum tornya vastag vitorlarúd
egy mélyen szálló felhőn törik szét.

Siklik a táj, e kinccsel megrakott,
úszik a gyorsuló idő hátán.
Kétszeresen roskad rám a magány
távolodó vitorlái láttán.

Elhagy a táj, mert én is elhagyom,
mert újra és újra el kell mennem,
de frissen felszedett horgonyának
helye még sokáig sajog bennem.

Sóhaj szakad

Vasspalettás magányom kitérve.
Érezni, hogy melegít már a nap.
Kilátok a száradó határra,
hol a közös nyár alá szántanak.

Egy-egy sáros dűlőn még elakad,
mélyre süpped a láb és a kerék:
mezsgyekövön kicsorbult akarat
próbálgatja élet és erejét.

Ki mint én itt sajátján tekint szét,
nem szemének, szívének túl nehéz
igazodni a táj ritmusához.

Lépteinek keres biztonságot
megszokott s a hittelen új között.
Sóhaj szakad, barázda gőzölög.

Érteni az Írást ✓

Könnyebb volt a nincstelenség után
a cöveket leütni: ez enyém,
elindulni lóval, vasekével,
s megfordulni a dűlő véginél.

Könnyebb volt a kurta parcellákra
elosztani naponta erőmet,
bevetni a magányt, s megvárni, míg
keményszemű álmaim kinőnek.

Könnyebb volt a betűt megtanulni,
mint összeolvasni sorsot s időt,
s érteni az Írást, melyből minden
írásjel: mezsgyekő, karó kidőlt.

Merítek szerelmet

1.

Széles udvarunkon a kútkáva mellett
betonvályú tátong, fedetlen koporsó.
Nehézléptű lovunk rég kilehelt lelke
úgy kereng fölötte, mint télen a porhó.

Megvan még az ágas: hatalmas csúzlinyél,
tövestől kivágott akácafa a gém.
Meghosszabbítása éjjel a Göncölön
fordul meg, s a földre fáradtan visszatér.

S nehogy a mindig is túlzásra hajlamos
gyermeki képzelet nagyon elkószáljon,
ahányszor megjövök, sudár és favödör
felkiáltó jellé összeáll magától.

2.

Kisgyerek koromban mindig intett anyám,
nappal se, de főleg naplemente után
ne lessek a kútba, a Nagy Varangy tátott
szájjal figyel rám, hogy lehúzzon magához.

Akkor még sokáig nem tudtam, hogy lehet:
soha nem látható, és soha nem brekeg.
Túl kíváncsi voltam s talán engedetlen,
hogy a tilalmait néha meg ne szegjem.

Nem a veszély vonzott, de éreztem, vétek
hagyni, hogy odalenn vergődjenek fények.
Gyenge voltam még, de menteni akartam,
s kis híján magam is közéjük zuhantam.

Ma már tudom, anyám nem hazudott, féltett,
s nem kitalált rémmel tudatta az élet.
Lett légyen bármilyen, hangtalan vagy hangos,
énnekem a veszély azóta varangyos.

Nagyot kellett nőm lélekben, erőben,
hogy a kútba rántó erőket legyőzzem.
Megadja magát a mélység, bár nem ingyen,
vödrömet, szívemet meg és megmerítem.

Meríték szerelmet itatni és inni,
csak a nehezéket kell győzni lebírní.
Kicsit szédült vagyok, lehet, hogy bolond is,
de fölfelé nékem segít a kolonc is.

Majd csak jobb lesz

Akkor, emlékszem, másképpen kondult harangunk, mint ahogy addig tette. Haldoklott a festő, reánk gondolt, s mielőtt a kaszás leteperte, eképp szólott: – Legyen a tiétek, ajándéknak kegyelet az ára! – Falum népére hagyta vásznait, s akasztottuk szépszobák falára.

Gyermekkorom ingyen-örökségét, azóta is őrzöm azt a képet. Színei már jócskán cserbenhagyták, peregni kezd a „Régi utcarészlet”. Pár sötét folt jelzi még a létét, de szemeimnek semmit nem kínál. Amit most is tisztán látni vélek, emlék csupán, mely bennem összeáll.

El se hinném már, ha nem tudnám, hogy minden így volt, ilyen volt, létezett: két sor ház tenyérszerű ablakokkal, keskeny tornácra hajló zsuperesz, hófehérre meszelt fal tövében néhány szemérmes, nevenincs virág, kerítéseken irdatlan futó, tán a bánat, az volt a legbujább.

Aligha az ecset remeklése,
bár műértőnek nem hiszem magam,
tudom milyen szegénység állt modelt,
s homlokredők sötétje mit takar.
Elég csupán anyám arcát látnom
s akáckemény apámét, kik itt
e kanyargós utcán hullatták el
örömeik s reményük lombjait.

Valahányszor hazahív a honvágy,
a régi vásznon új látvány fogad.
Dolgozik az idő friss ecsetje
friss színekkel a gyűrött ég alatt.
S míg ámulásra késztet minden új,
minden cserépre váltó háztető,
a vén keretből változatlanul
kíváncsiságom kandikál elő.

Nekem, akit ide sorsok kötnek,
nemcsak falra akasztott dísz a múlt,
kényszer, hogy a mával összevessem,
hol tart e nép, s azóta mit tanult.
Ezért, ha az este fejem fölött
ezer ölnél nagyobb üstöt foltoz,
járom az utcát, mely egyik végén
hozzáépült már a csillagokhoz.

Benézek a nyitott ablakokon,
hol alszanak vagy épp csak fekszenek,
elkísérem őket álmaikba,
hogy biztonságban megérkezzenek.
Kívül-belül félkész, vakolatlan,
berendezetlen zug még a jelen,
de hornyolódni érzek vágyakat,
hogy lakható, hogy otthonos legyen.

Végül mindig, bár a séta jót tesz,
elfáraszt a gondok nehezéke.
Eszembe jut a sok „majd-csak-jobb-lesz”,
s a szülői házba visszatérve,
jól megnézem még egyszer a képet.
Régi helyén végleg helyrebillen,
elmosódik, szétmállik az emlék,
feloldódnak színei a szívben.

Ősember volt az én apám is

Ősember volt az én apám is,
szeretett, féltett, félt és vétkezett.
Többnyire a józan ész határáig,
de néha messzebb is elmerészkedett.

Foggal-körömmel védte bőrét,
tűzhelyét, ágyát, párját, porontyát.
Ha kőbaltás nappalok összetörték
csontjait, az éjszakák összeforrták.

Kitettje volt az évszakoknak,
föld fagyának, erdők sűrűjének.
Sose a szálfák voltak hozzá rosszak,
csak a csalános, tüskés aljnövényzet.

Kudarcai, ha lehangolták,
mert többet akart, mint amit lehet,
nem máson kérte számon saját sorsát,
inkább önnön erejét rabolta meg.

Sokat tudott a szabadságról,
süllyedt éghez csonkolta álmait,
nem ült fel a csodáknak hallomásból,
de két kezében s egy jobb világban hitt.

Mielőtt megtért őseihez,
úgy látszott, mintha még maradt volna,
de a küszöbön már csak szemmel intett,
mint akinek odaát sok a dolga.

Készülődés

A lélek már akkor lavinás
kőbányák körül ácsorog,
amikor még csupán terv a ház,
melyet felrakni maga fog.

Mindent másképpen vesz szemügyre,
fürkészve, miből mi lehet,
s elhiszi, hogy a kékesszürke
agyag érette tűzbe megy.

Nem azt kérdi: a szelídített
folyamok tükre mért ragyog,
saját porával fényesített
csillagot vizsgál, kavicsot.

Másképp kószál a fenyvesekben:
tetőnek valót válogat,
s álmaiból a hold nyeletlen
szekercéjével lefarag.

S amikor mindent egybehordott,
építő- s kötőanyagot,
bontani kezd, de földre omlott
hajléka romján nem zokog.

Félretesz minden használható
cserepet, téglát, gerendát,
s alapot ás, hogy valóságból
építse újjá önmagát.

Kemenesalján

1.

A Ság hegy ódon timpanonja
alatt, a nyárfák törzse közt
petrencéken, a rét goromba
szénaszobrain leng a köd.

Úgy érzem, mintha múzeumba
mennék, először érzem úgy.
Sohasem hittem, hogy a múltba
ilyen egyenes lesz az út

s ilyen meredek. Megszokásból,
mintegy belépőjegy helyett,
leszakítok az egyik ágról,
s kettétépek egy levelet.

2.

Nincs szükségem kilincsre, kulcsra,
bűvös igéket tud a szám.
Felpattogzik a homály burka,
s széthull. Kel a nap, nyit a táj.

Mintha bevinni tilos volna,
kinn hagyok minden csomagot.
Úgy lépek be a gyermekkorba,
hogy vissza semmit nem adok.

Amíg a hajnal piros-meleg
felhője alatt átmegyek,
fejemre, mint a vérrel szegett
szemöldökfáról, fény pereg.

3.

Sarkamon vásott hold csilingel,
lefedzíti a kőküszöb.
Megérkeztem. Innen már minden
lépéssel nagyobb zajt ütök.

Visszhang ül minden mélyedésben,
kérdéseimre felelet.
Felébresztem egy köhintéssel
emlékeimet, s zengenek.

Megmozdul ezer égre tévedt,
s tüskével átszúrt pillanat.
Magam-megváltó tűnődések
vallanak, rólam vallanak.

4.

Elég a csendet megkaparnom,
domb dorombol és völgy visít,
zsibongás kél a Rába-parttól
Kissomlyóig s a Marcalig.

Elég az időt megkarcolnom,
vér és szomorú dal csobog,
asztag ég, jég ver, had bitangol,
s arrébb Berzsenyi háborog.

S elég, ha csupán saját sorsom
sűrű cserjését felverem:
két tűzvész korma hull a lombról,
fekete eső, félelem.

5.

Maroknyi falvak, mintha gombok
sötétlenének zöld ruhán.
Belső zsebében régi gondot
s ma kelt örömet hord e táj.

Senkitől nem kell megkérdeznem,
kik törték itt a kőmagányt,
s lelkük a remény tetőtelen
hajlékaiból hova szállt.

Semmit sem kell itt kitalálnom,
keresgélnem az igazat,
Összeáll apró legendákból,
s dűlőnyi búza bólogat.

6.

Azt mondják, akik nem hazudnak,
megtér mind, aki hazatér.
Illenek, hogy most imát mondjak
azért a pogány kamaszért,

kinek hitétől még a falba
ütött vasszeg is megeredt,
kiben megnő a szó hatalma,
s meghódít barlangot, eget,

kiben e súlyos göröngyökből
vétetett szépség elsimul,
s szerelemtől, melegtől, fénytől
lassan termővé porhanyul.

Vetések között

Derékig érő vetések között
óriás tűként megvillan az út,
s mint vergődő lepkét kerítésre,
az ég aljára tűzi a falut.

Szinte megbillen, akár a palló,
ahogy a táj szélére állok.
Léptemet is apróznom kell, nehogy
átlépjem e kicsiny kis világot.

Talán, mert sorsom, hogy vigyáznom kell
mindenre, mi így vagy úgy sajátom,
csillagokra nyergelt szerelmemet
e kedves mezőben kipányvázom.

Itt mintha az ég is szorosabban
ölelné át a magányos fákat,
míg a hitves földben széteresztik
gyökerét az összetartozásnak.

Itt mintha minden mozdulatomnak
valószínűbb jelentése volna,
mintha még a fény is azért verne,
hogy arcom színét a tájba mossa.

Ág, ha karcol, mintha azért tenné,
jusson eszembe múltam, bárhol járjak.
S hogy jövő's szép szavaimra lászon,
kíváncsi szél feszegeti számat.

Kapaszkodón

Védett terület ifjúságod,
égig érő fák között kapaszkodsz.
Szárnyas szavakat,
madarakat, vadakat
szelídítsz magadhoz.
Ismerős minden lábnyom,
értesz a csendből, vartyogásból.
Elverni éhedet, szomjadat,
áfonya, szeder enni ad,
hajnali harmat megitat.
Mégis akárhol éjszakázol,
bármilyen tarka avarágyon,
selyemfű szénán, mohán, bárhol,
magadnak görbülsz kérdőjelle,
terád kérdez az álom.

Meredek, erdős hegyoldalba
vágatott út az utad.
Minden lépéssel hangosabbra
kapcsol a szíved.
Tekinteted társ után kutat.
Néha úgy érzed, szeded,
máskor meg épp csak emeled lábad.
Lelked repül, a tested nehezül,
leomlik az idő utánad.
Lerúgsz egy-egy esztendőre akaratlan,
ahogy a meleg tavasszal
a havasok lavináit.

Színes kövekkel gurigázik
mögötted a bozótos lanka.
Kerek talizmán anyád arca,
viseled a gyermekkor csodáit,
viszed magasra, egyre magasabbra
akár a hóhatárig.
Az élet egyirányú,
ez az egyetlen őstörvénye számít,
meg ami elmarad.

Minden lépéssel igazabb
talapzat épül alattad,
eleven szobor,
mindennapokból, reményből,
sebekből, sóhajokból.
Mi sápasztja időnként ragyogásod?
Húsod bronzában milyen vágyat,
milyen szerelmet hordozol?
Azt még csak tudod, milyen múltnak,
de milyen jövőnek tartozol?
Menj csak, de nehogy valaha alább add:
tudakold meg a Teremtőtől,
ő talán látja odafönről,
mi baja van a világnak?

A lombhullatók irdatlan sűrűjéből
lassanként örökre kiérsz,
megcsuszamlík e jubiláns év is.
Holnaptól már a férfikor
s szét nem kiáltott álmaid
vérnyomása hevít és szédít,

szaporábban szeded a levegőt,
tágabb tájakra terítéd hangod,
homlokodon szélesebb redők
árkaiban tüzel a mezők,
szabadban háló szeretők,
nemzeted, néped gondja.

Kakasvers húsvétra

Nem ebédnek küldtek megkopasztva
csalános, pázsitos pátriámból,
hogy ünnepi tálban gőzölögjek
dalt elárvult jércék bánatáról.

Nem azért jöttem, hogy fürdőkádba
rondítassanak húsvét reggelig,
s hófehér zománcon kapirgálva
várakozzak, míg kinn a kést fenik.

És nem is azért, hogy félbolondok
kalapba tűzve hordják tollamat,
s hogy tőből levágott szárnyaimmal
feltámadásra kikormozzanak.

Nem azért jöttem, hogy ott legyek, ha
keresztjéről az Embert leveszik,
hanem azért, hogy kiáltsak, szóljak,
mielőtt újra megfeszíttetik.

Szemben a csillagokkal

Láttuk halálos vonaglását,
s mielőtt élte megszakadt,
az erdő százados fái közt
eldobott egy szikrát a nap.

Láttuk, ahogy a szikra lassan,
aztán hangosan lángra vált,
mintha csak őrült ujjongása
sikított volna rajta át.

Mivel meghalni észrevétlen
képtelen volt, közénk a múlt
csóvát röptetett, vörös kakast,
s országnyi erdőnk lángra gyúlt.

Véssett fakéreg, fészek égett,
felhőknel feljebb vert a láng.
Szemünket marta füstje, s korma
riadt arcunkra visszaszállt.

Bújtunk apáink oldalához,
suháng-korunk még sistereg.
Mempörkölődött lelkünk héja,
emlékeink égetett sebek.

S ki kérdi meg, ha hamvad a tűz,
fájt-e cserjének, gyenge ágnak,
múlt bűnökhöz, bűnös múlthoz
mi köze az ifjúságnak?

Szemben a tiszta csillagokkal
ki vet kínjainknak véget?
Mi köze van a tegnapokhoz
e megperzselt nemzedéknek?

Talán az idő, mely mint csendes
májusi eső, jót akar,
s friss szél szemünkről, álmainkról
kormot, bánatot lekapar.

Tán életünk, mely idő előtt
hajtotta virágját, lombját,
előbb érleli gonddá bennünk
egy emberibb világ sorsát.

NE LEGYEN MÓD ÁRULÁSRA!

Nagyon éhesen

Nekem háromszor kell őt még megálmodnom,
hogy szeressem majd, mint anyám főztjét otthon.

Egyszer szőkének vagy barnának, de szépnek,
ahogy a tizenhét éves kislegények.

Másodszorra jónak, olyannak álmodnám,
amilyen a legjobb asszony volt lánykorán.

Aztán olyannak, ki úgy tud élni értem,
hogy minden szeretetét megérdemeltem.

Tudom, így kell őt még sorra megálmodnom,
hogy szeressem majd, mint anyám főztjét otthon:

nagyon éhesen, az utolsó kanálig,
a holnapot várón egész a halálig.

Társtalanság

Tükörfalú börtön a társtalanság,
négyyszeresen veri vissza arcod.
A csend zizegő, szúrós szalmáján hálsz,
s visszatérő vágyakkal viaskodsz.

Forgolódsz és titkaid kibeszéled
hajnalban az első kakassóra.
Piros foltokkal égnek az emlékek
szíveden, és csípnek mint a bolha.

Nem riaszt fel senkit nyöszörgésed,
legfeljebb magadat önmagadból.
Álomszáguldás minden egyes éjed,
s minden egyes ébredés karambol.

Jóla

Zöldebarna bűvőhely volt szeme,
ősz borókabokrok ilyenek,
riadt madárkát képzelek bele,
és Jólának szárnyakat képzelek.

Begördült a gép, s a légcsavartól
szél bitangolt hosszú szép hajába.
Úgy öleltem át, hogy itt maradjon,
úgy öleltem őt, de mindhiába.

Ki tudja, tán utoljára láttam,
s e vers is már az emlékezeté.
Jóla szőkén, kék ballonkabátban
elrepült a színtelen ég felé.

Hajnali ujjongás

Édesanyám, micsoda álom:
fennakadtam egy rózságon.
Hajnalonta a virág-világ
dalra fakad, ha lengeni lát.
Amire ébredsz, nem a gépek,
ének hallatsz, virágének.
Nézd, a tátika sárga szája
beleremeg a pirkadásba,
arcát mosdatják harmatcseppek,
látszani akar százszor szebbnek.

Édesanyám, micsoda álom
fennakadni egy rózságon!
Rám még nem köszönt soha hajnal
ilyen dallamos áhítattal.
Szél se fújja, szellő se bántja,
fölfut a házak homlokára,
s a veteményes égnek intve,
festi a füstöt rózsaszínre.
A csillagok saláta fejek,
szomjúhozva visszafénylenek.

Édesanyám, övök az álmom,
kik kapaszkodnak rózságon,
kik illatos friss földből keltek,
s egymásba oltva megeredtek,
s befutják a világot fénnel,
hűséggel, derűs reménységgel,
verssel, örömmel, muzsikával,
s megvigasztalják virágzással.

Mint szikra, ha izzó vasra vernek

Nekem a mező ma kovácműhely,
kora hajnalban homállyal, tűzzel.
Felhő-gerendás ég a mennyezet,
rozsdás sugárból vert belé szeget
valaha valaki, nagyon régen,
tán az Isten inas-idejében.
Láthatatlan hosszú huzaldarab
végére akasztva lóbál a nap.
Féligtelt barna hűtőkád a tó,
s egy ráncos hasú domb a fújtató.
Oldalt léckeskeny út szúr a dombba,
hórihorgas nyárfa pedálozza.

A hirtelen széltől felparázslík,
s lila lánggal ég a szarkaláb is.
Piros, sárga, kék meg fehér szirmok:
szénfekete földből nyíló titkok.
S ahogy a virágok hozzám érnek,
a sok kis parázstól én is égek.
Két karral testemre ráfeszülve,
szerelem fektet e virág-tűzbe,
s hogy lágyítsa arcom keménységét,
ütéseket zúdít rám a szépség,
s szívem minden ütésre hangot ad,
minden apró örömet szétkiált.

Nekem a világ ma kovácsműhely,
ma reggeltől estig beszélnem kell,
elmondani szóval, mit el lehet,
a hajnalt, a mezőt, szépségedet,
kiabálni mint üllőnek, vasnak,
hogy szeretve szótlan ne maradjak.

Bár tudom: a szavak csak szavak,
e bűvöletből fel nem oldanak,
de széjjelröppennek tüzes jelnek,
mint szikra, ha izzó vasra vernek.

Már örökké kellene

Még nagyon sokszor meg kell magyaráznod,
hogy szerelmünk nem villámfény csupán,
mely éjszakánkon egyszer átcikázott
sok villámtalan éjszaka után.

Még nagyon sokszor el kell majd hitetned,
hogy életembe zendültél bele.
Nekem a vágyak égzengése kellett,
nem falon átszűrődő zene.

Nekem az öröm sikítása kellett,
és most már örökké kellene.

Parti búcsúzás

Mikor a parton átkaroltalak,
vörös ingébe bújt a sárga nap.

Néztük, az est haját hogyan bontja,
s omlik alá sűrű barna kontya.

Mint kisgyerek, hogy még nagyobb legyen,
a dombra állt a csönd is hirtelen.

A part mögötti kender illatát
lengette felénk a szél, s szállt tovább.

Bár te sem láttál, s én sem láttalak,
elért hozzám még néhány halk szavad,

és néha-néha szempillád hegyén
csillant egy szentjánosbogárnyi fény.

Láncvirág

Gyermekláncfű bolyhát rámlehelte,
s elvitte a szél a könnyű pelyhet.

Itt maradtam, s te is itt maradtál
megcsodálni, milyen súlytalan száll

ég felé a régi-régi álom
át a réten, át az ifjúságon.

Most, hogy a kalászkok térdig érnek,
én se kérdezem, és te se kérdezd,

miért kellett, ha csupán arra jó,
hogy elszálljon mint fehér léghajó.

Útravaló

Neked, kedves, neked most menni kell.
Nem rakom meg batyudat semmivel,

könnyebb legyen az út, mely hazavisz.
Hazatalálsz magadhoz magad is.

Nem kísérlek el, mert nem féltelek,
kiraboltam én már mindenedet.

Rablott holmim, látod, eddig tartott.
Összetörtem barna dió-arcod.

Ajkad cukra édes sütemények
tésztájában régen odaégett.

Nem takarhatsz selyem mosolyoddal,
elszaggattam már, és ki tudja hol van.

Vásárba vitt csörgő nevetésed
árán vettem a keserúséget,

amivel a csókot megkevertem
kamasz-részeg mohóságom ellen.

Elfogyott szerelmed, mézed, borod,
nem kenyeret, csak héjat morzsolok.

Nagyobb volt az étvágy mint az étel,
nem győzted se borral, se kenyérrel.

Éhség lett a páros lakomából,
te fogytál el, ezért te hiányzol.

Kezed nézem, terülj-asztalkámat:
két tenyered üres, nem kínálhat.

Ujjaid mint tíz szál gyertya vége,
pár jó szóért merednek az égre.

Szerettelek, érd be most ennyivel,
s hagyj magamra. Nekem most sírni kell.

Szomorú vers

Elnyúlok, ahogy kora esti árnyék
eső előtt felszántott búzaföldön.
Hatalmas göröngy a szívem, megbotlik
benne a legelső csillag, ha följön.

Kezem ötfelé hasadt karó vége,
sötét leplet hajít most rá a nap.
Sárga virágszirmok, távoli fények,
őzek húzódnak meg ráncai alatt.

Fekszem, mint akin kerékkal mentek át,
halk roppanása hallatszik szavadnak.
Egy barázda vagyok én is a csendből,
melyről egy szép szerelmet learattak.

Így, nélküled

Gyülekeznek a toprongyos ködök
az októberi alkonyat mögött.
Szökött katonák tépett zubbonyát
hordják a fák. Egy-egy medáliát
biggyeszt mellükre a jóságos nap:
kitünteti a kárvallottakat.

És lép az erdő. Nem úgy mint régen.
Megcsörren a múlt, akár az érem.
A szívünkre szegzett szerelemnek
védői most visszamenetelnek
a végtelen felé, hol a házak
nagy havas tetőkkel vitorláznak.

Együtt csodáltuk őket hogy jöttek,
lábuknál virágok sündörögtek,
egyetlen döngő dal volt a léptük,
három határ hosszat elkísértük.
S ott, ahol az utak véget érnek,
a halállal ők is szembenéztek.

Ahogy akkor kedvesem, tenéked,
kezemet nyújtom az őszi szélnek.
Így, nélküled e beszédes vidék
elveszít lassan minden szép ígét,
s belém zárja az oktalan panaszt
a messzeség, mely tőlem elszakaszt.

Eredj erdő, emlékek erdeje!
Szívemet hideg harmat lepte be.
Tinektek fák, törzsetekbe vágva,
egy késes szerelem forradása
legyen tél-túlélő talizmántok,
ha majd még nálam is jobban fáztok.

Katinak

Töltsd be, mint kagylót a tenger,
életemet életeddel.
Úgy szeressél, hogy a csontom
holtomban is kidaloljon.

Tűzből lett...

Tűzből lett, vízbe hullt
kontinens fekszik így,
ahogy most te fekszel
mellettem, kedvesem,
sóhajod az éj zárt
sötétjén megtörik,
szellő jár feletted,
megbotlik melleden.

Tűzből lett, tűzzé vált
tested a forróság,
akár a Földet szent
izzadása, elhagyta,
lefogva szívednek
féktelen robaját,
szállt rád a megpihent
szerelem nyugalma.

Teremtés utáni
teremtő csend piheg,
ringatja paplanod
hófehér habjait,
négy tengerre szóló
négy karcsú félsziget
békéjét nyújtják ki
lábaid, karjaid.

Szemed hús tavában
kagylóhéjba zárva,
zöldmohás fövényen
fényeim alszanak,
pupillád csavargó
fekete holdjára
szállottak a szárnyas
halak és madarak.

Ne legyen mód árulásra!

Nem a bűnre szövetkeztünk,
hanem boldogságra,
megölöm a fehér kakast
hajnalhasadásra.

Megölöm a fehér kakast,
kicsorgatom vérét,
elhajítom s kinevetem
kínját, vergődését.

Ne legyen mód árulásra,
hogyha meg kell halnom,
ne kiáltson rám először,
se pedig harmadszor.

Megölöm a fehér kakast,
mielőtt megszólal,
megkopasztom s teleszóróm
az éjszakát tollal,

s ledőlök a fehérségre,
karjaidba fekszem,
s meghalok a szerelmedre
felfeszítettetten.

Hat napra ✓

Feküdjünk le, ma még vasárnap van,
öleljük meg egymást egész hétre,
mint asztagban a két külön termett
szerelmes-szép szemű búzakéve.

Lám, megint éled a közénk tévedt
bánat vékony száradó szára is;
kinyílik, s arcodra hull a szirma,
mint mindig, ha az ünnep távozik.

Most megint a régi félénk zajjal
zizzen vágyaink kalászos szára.
Vasvillával vállán vár a hétfő,
hogy örömeinket széjjelhányja.

Aludjunk, mert mindjárt kelni kell,
bezörgetnek értem a többiek,
s hat napra, öt hosszú éjszakára
magadra hagylak, ismét elmegyek.

Vár a város. Munka, férfiszálló
zúzza szét a lelke féltett csendjét,
sújtó fényű roppant cséphadarót
forgatnak majd fölöttem az esték.

Miféle nyár hív?

Feküdtem ölben, pólyában,
háltam matracon vaságyban.
Volt puha párna fejem-alja,
illatos széna, szúrós szalma.
Aludtam priccsen, pamlagon,
félig elcsépett asztagon,
lepedőn, hideg sátorponyván,
forró homokon, hús lucernán.
Háltam szabadban és zárral
önmagamra zárt magányban
izzadva, fázva. Takaróztam
felhőtlen éggel, lópokróccal.
Vergődtem csókkal s csóktalan,
a szerelemben hontalan
diákszobában, erdészházban,
tollas örömben, tarlós vágyban.
Aludtam hosszú éjeken
mással megosztott fekhelyen
ajándék-szóval, pirulával,
háltam a magam s más bajával.
Aludtam itthon s hazámtól
távol álmodtam hazámról
napkeltét, esti harangzúgást,
világ-szélcsendet, fegyvernyugvást.
Feküdtem, le sem vetkőzve,
országos gondokra dőlve,
s álmomban messze gyalogoltam
vérvért csalitban, csillagporban.

Mennyi ágydeszka, szalmazsák
lett mögöttem pozdorja, láng.
Mennyi parázból, füstből, lázból
sistereg fel most ifjúságom.
Anyám öletől ágyadig
mennyi lobogó gálya vitt,
mekkora szomjúság, kín gyötört,
míg elértem ezt a kikötőt.
S megújulva bennem a vágy,
tőled is miért visz tovább?
Miféle nyár hív, s milyen tenger
jéghegye úszik szívem ellen?

Nyárvégi biztatás

Ne hidd el, kedves, hogy véget ér a nyár,
ha megdob is az ég egy csillagával.
Az augusztus, ha esténként erre jár,
csak hadd szegje be kerted szilvafákkal.

Minden ősz csak a szilva hamvassága,
kínálja a belül duzzadó nyarat,
s bár megindul a színek felbomlása,
e kínáló kékség szemedben marad.

Ne nézz a nagymutatóra!

Vasárnap, aranyvasárnap,
szerelem, mi jön utánad,
utána, mondd, mi az ünnep
ha mennyboltok kiürülnek?

Csókról-csókra, ma még lehet,
járjuk végig a perceket.
Ne nézz a nagymutatóra,
a téli napfordulóra!

Se köd, se eső, hull kétely,
s néhány csöpp remény, hogy mégsem:
ekkora máglyát szívünkben
ítéletidő sem olt el.

Három nap múlva karácsony,
fakad-e öröm a vágyból,
világra jön-e a kiseded,
aki még megválthat minket?

Befagyott tavon

Északi fényre dől a kertünk.
Téli csillagot vetettünk,
hóharmatra keltünk.

Terem a szemünk sötét nádat,
rákötöződik a bánat,
hűlt fészke madárnak.

Befagyott tavon áll a házunk,
jégpadlós szobában hálunk,
jég alól halászunk.

Iszapágya volt nagy szavaknak
csobog alattam s alattad.
Velem is magad vagy.

Nyitott az emlék: lék a múlton.
Most még ráng remény a horgon.
Nehogy visszahulljon.

Nehogy a szívünk rianáskor
még ennél is jobban fájjon,
s kétszer ketté váljon.

Gyalogangyal

Én egyik, te másik szárnya voltál
egy angyalnak, ki minket elhagyott.
Vissza-visszanéz, de többé nem száll,
csak botorkál, csak megy tovább gyalog.

FERDE FÉNY BÚVÖL

Ferde fény bűvöl

1.

Ferde fény bűvöl, hanyatt fekszem,
sokkal gyengébbel nem verekszem.
Megadom magamat egy hangnak,
tegnapelőtti önmagamnak.
Jobb így, mintha gondom se volna
emlékezni a gyermekkorra.

2.

Lovacskáznak velem az álmok:
könnyű madzagból kapok hámot,
mintha rövidnadrágban járnék.
Boldoggá tesz megint a játék.
Benyargalom az időt estig
s a mindenséget kerttől-kertig,
s túl az éjszakán, kerítésen
honvágy húz vissza kötőféken.

3.

Kunyhóm falai most is állnak.
Egykor neveztem palotának
ezt a lombokból összetákolt
bevehetetlen biztosságot:
ajtaja ablak is volt egyben,
lefüggönyöztem képzeletben.
Minden eddigi országlásom
innen indult, ebből a várból.

4.

Már nem tudom, mikor tépte szét
az élet házikóm függönyét,
amelyen át most mosolyogva
nézek vissza a nagy titokra,
titkára a gyermeki hitnek.
Megnyugtat, ami lelkesített.

A régi házról

Csáléra állt mint részeg csősz kalapja
a zsuperesz, s lelógott ablakára,
s mint nagymamám töppedt szemén a barna
csontkeret, fényekért lázadt a ráma.

Tudom, apám sem csupán a pirkadat
csodálatáért kelt mindig oly korán,
hisz hozzánk jövet a napfény fennakadt
a szemközti park dús tamariszkuszán.

Nagyapám szegény, több mint nyolcvan évet
ért benne, mondják, s halálos ágyán
a sötétített éggel szembenézett,
s minden gyötrelme kihabzott a száján.

Mikor én születtem, anyám mesélte,
szuvas gerendák nyögtek az ágy felett.
Ő csak a kíváncsi középsőt nézte,
ahogy a lámpával lejjebb ereszkedett.

Emlékszem még a tornácoszlopokra.
Rájuk fészket már a fecske sem rakott.
Mellettük gyúl ki lelkelem csipkebokra,
s az Úr énnekem kötáblát ott adott.

S mit tesz a láng, ha följebb nyúlni nem mer?
Sűrű korommal önmagába lohad.
Én onnan el, de nem világgá mentem,
csak meglobogtatni ifjúságomat.

Nem tudhatom, kiknek és meddig világít,
életem csóvája meddig és hova ér,
háztól hazáig és hazától házig
kit bánt, kit vezet s halálig kit kísér.

Este

Mihozzánk kertről jött az este,
mint szomszéd kislány, halkan, félszegen.
Kutyám ránézett, megismerte,
meg se ugatta, beengedte.
Átbújt a dróton, léceken,
bokrok közt járkált tétovázva,
a pajtánál megállt s nekidőlt,
s a lovat, míg apám kifogott,
pipacsos kedvvel megcsodálta.
Az ólban a tojást összeszedte,
s tintakékszín feketével hímzett
kötényéből a fehér galamboknak
piros magot hintett.
Csalánt tépett a kacsák vályújába,
hólyagos lett keze meg a lába,
arca szeplős, néma lett a torka,
a diófa fogta, átkarolta.
Lázat fogott vérbő baba-ajka,
húgom frissen fejt tejjel megitatta.
Kócos fejét oldalt lehajtotta,
félszemmel a pólyás holdat nézte.
A fáradtságtól elbágyadt a teste,
s anyám ágyamba lefektette.

Zörög az ég sarka...

Zörög az ég sarka
mint az alomszalma.
Éjszaka megellik
a fekete kanca.

Jegenye a lába,
villám a fékszára,
mennydörgés a kínja.
Isten a gazdája.

Dombok, halmok háta
széltől borzong, fázik.
Megázik a világ,
de nagyon megázik.

Vizes az ég alja
mint az alomszalma,
sárga patás csikót
ellik a vén kanca.

Sovány fehér csikót,
csillagpatás holdat
felleg hasa alatt
szoptatóra fognak.

Jóllakik a kicsi,
és nyugatra nyargal
anyjával, a boldog
sötét zivatarral.

Ég az erdő...

Weöres Sándor emlékének

Ég az erdő, ég az alkony,
rá fekete öregasszony
rőzsét rak az erdőaljon.

Meggyulad a rét, a dombhát,
tűzön járó marhacsordák
kongatják az ősz kolompját.

Parázs hull elém a porba,
széthullik a falu tornya
csendre, füstre és koromra.

Csillagokra lépek

Rőtrozsdás csillagok
égnek az út kövén.
Vadludak vergődnek
az égbolt függönyén,

mint fekete fonál
lengő kék selyemben,
mint fekete folyó
kékhavas berekben.

Hajnaltájt a kertben
fehér lányok járnak,
gyermekláncfű bolyhát
pödrik cérnaszálnak.

Fehér réklit szőnek
valahol a vének.
Megzördül a táj,
ha csillagokra lépek.

Nyugalom

Gagarinnak

Olvadt szurokba mártották a fákat,
a nyúlós ágak már a földig érnek.
Talán e mély alázat ellen lázad,
kelyhe nyílik a kényes estikének,
s virraszt, míg minden észrevétlenül
a mindenség karjába szenderül.

Ma ismét tetten ért a nyugtalanság,
megcsaltam őt egy percnyi csenddel.
Ezt a csendet a csillagoknak add át,
mondd el, hogy én ma ezzel ünnepelem,
mint mindig, mikor olyan izgató
a lét, hogy már a némaság a szó.

Mint minden álom, ébren teljesült be
eget vallató szerelmem általad:
képes már, hogy szívemet megkerülje
az emberiség néhány perc alatt.
Ó, milyen óriás és halk a béke,
s mily kicsi és hangos dőresége.

Ólomöntés

Ifjúságom olvadt ólom,
súlya horpaszt, éget melege,
fényébe huszonnégy kóbor
villám fénye szenderült bele.

Ma éjszaka mint az ólom,
szétvirágzom ezer alakban,
a hideggel csókolózom,
és amit már eddig is akartam,

nevet adok álmaimnak,
vágyaimat formába öntöm.
Nemsokára új év virrad,
gyerünk, ez az éjszaka döntsön!

Álljatok csak körbe szépen,
fejtsétek meg minden titkomat,
hallgassátok szívverésem!
Ma éjszaka vallanom szabad.

Mondjátok el, amit láttok,
vagy írjátok oszlopos kőre,
életemet milyen átok
fordítja holnap kesergőre.

S ki hangolja vigadóra
sorsomat, ha kínok pengetik?
Szeret-e, aki átkarolva
örömére nap-nap felfeszít?

Túl tavaszon lesz-e időm
végigjárni dolgos utamat,
s elviselni mindig erőm,
hogy a szépség lelkemből szakad?

Lesz-e béke, s elkísér-e
őrizőül lápon, csillagon,
s századom lesz-e végre
vackom helyett házam, otthonom?

Ha lehet, még ma tudjam meg,
mivé lesz holnap ifjúságom.
Titokfejtő éjszaka ez,
minden kérdésem vallomásom.

Dalok

1.

Nem is tó az, amelyikben béka nincs.
Nem is leány az, akiben hiba nincs.
Kuruttyol a lányokban a rosszaság,
felveri a legényvilág nyugalmát.

2.

Egész éjjel rikoltozik a bagoly,
halálán van egy szép leány valahol.
Ne rikoltozz halálmadár, hagyd abba,
nem élném túl én se, ha ő meghalna.

3.

Cigányasszony, becsaptál a pénzemér,
kártyavető tudományod mit sem ér.
Azt hazudtad, két lány szeret egyszerre,
egy se szeret, görcs álljon a nyelvedbe.

4.

Lármáznak a verebek az almafán.
Fölmászom az almafára, mind elszáll.
Szedek almát, megkínállak belőle,
nem az alma, én sodorlak a bűnbe.

5.

Kinek higgyek, ha nem a két szememnek?
Bolond vagyok, amióta ismerlek.
Az úristen nem ver bottal, úgy ver meg,
ha rád nézek, elveszi az eszemet.

Más vidék

Mennykövekkel parcellákra szabdalt
más vidék az ég.

Gazdát cserél titokban.

Telket oszt a másvidéki nép.

Meghagyott pár holdnyi ősi jussán

és az Isten:

áldást termel.

S látja, hogy a Végest faekék

kezdik el összeszántani

a Végtelennel.

Porhanyulj, világ!

Dúlóvégen a poros fák alatt
habosra hajsolt egylovas fogat,
farral áll felém a nap. Tomporán
gyeplőt lazít a késő délután.
Pihenne még, de mindjárt este lesz,
vontatni kell a csillagos eget,
e fényfogas, hatalmas boronát.
Menjünk lovacskám, porhanyulj, világ!

Nagyapám fejfájára

Nem várta meg a világ végét,
kévébe kötötte nyolcvan évét,
s mint a rozskévét a dobba,
oldalt döntve sírba dobta.

Születésnap

Egyetlen perc elég búcsúzásra:
elszámolok magamban hatvanig.
Kinn esik a hó mint januárban,
huszonhat szál barkára havazik.

Holnap nyílik a huszonhetedik.
Pár kortyintás, annyi sincsen hátra.
Nemsokára szívem éjfelet üt,
s állítólag benő fejem lágya.

Újév, 1966.

Kerek arcomhoz illik a vidámság,
tágas szememnek fénye a remény,
minden őszinte emberi imádság
bennem visszhangzik legméltóbb helyén.

Kondulj meg szívem, halk ünnepi harang,
tisztá szavaddal köszöntsd az évet,
gyűjtsd egybe bennem e kétfelé szakadt,
jobbra érdemes emberiséget!

Érkezés

Előttem a képtelen szárnyasoltár,
deszkakapunk, közepen kettéválik.
Belépek, és felzeng a hátsóudvar,
megzúgatja hidasok orgonáit.

Harangoznak. Vasárnap délelőtt van.
A gémeskút hatalmas keresztet vet.
Gyermekkorom törékeny mennyországa,
diófáim időtlen lombja reszket.

Grimasz

Az embernek néha rossz a kedve.
Szamarat kantároz. Jó az is.
S szamaragol, mintha mindegy lenne:
– Vitetem magamat, hogyha visz.

Az ember naponta kiagyalja:
ő a szolga és az idő úr,
mosom-kezemet-mentségül arra,
hogy elmerengjen az időn túl.

Az ember naponta elfelejti,
mit tervezett másnapra este,
így másnap este már szinte semmi,
hogy mulasztását elfelejtse.

Az ember naponta újra éli
tegnapi szerelmét, bánatát.
Egyik védi, másik elítéli,
s van, aki múltjára rá se ránt.

Az ember naponta rájön arra,
hogy mintha minden kevés lenne,
de aztán belevész önbizalma
két szándék közt a végtelenbe.

Az ember naponként rájön arra,
hogy tehette volna jobban is,
s ha vágyait vallatóra fogja,
a holnapban újra s újra hisz.

Az ember egyszer csak megtanulja,
bármit tett, nem éppen semmit ért,
és mindig elkezdi másnap újra,
ki magáért, ki meg másokért.

Így aztán végül is megtanulja,
hogyha okulni elég bátor:
sem kalapács, sem a szellem ujja
nem csinál csodát önmagától.

Vége a mesének

Mint nő késői ajándék gyermekét,
úgy várt minket világra e század.
Torz időkben volt velünk viselős,
fegyverek köz hímezte pólyánkat.
Fázva, rettegve védett, melengetett,
s szeplős mosollyal számlálgatta szelíd
nyugtalanságunk kis rugdalásait.

Még nem voltunk csak megfogant remény,
kik később a gyász utánra kellünk.
Anyánk, szegény, talán csalódott, hogy
szent kínjából rútnak születtünk.
S mint álmodót, kit ébredvén a reggel
éhes, lármás valósággal lep meg,
ordításunkat mutattuk fel jelnek.

Nőttünk, s bokornyai létünk lassan a
mesemondó szelekhez kötődött.
Képzeltük a parányt óriásnak,
s zápor után tükörnek a gödröt,
hol fejen állva nyúlnak a fák az égbe,
s mélyről még mélyebbre szállnak elhagyott
fészkeikről a madarak, sóhajok.

Felnőttünk: már vége a mesének,
hogy harc árán, de mindig győz a jó.
Vállaltuk, hát kérjük a részünket,
kevés az épphogy elfogadható.
Nem vagyunk mohók, csak szebbre éhesek.
Gyötrelmes munkát végzünk: útjelzőket
tüzelünk a léleknek, jövődőknek.

Később a régi házról

Mikor bontották s dőlt a régi házunk,
megdőbbent a föld, s hallottam, hogy zokog.
Roskadva, törve hűtlenségre árvult
minden, mi addig állt s összetartozott.

Bár annak látszott, nemcsak törmelék volt,
nem csupán szemét az ősi funduson;
érinthető mestergerendás égbolt
romja, zsoltár hangfoszlánya is, tudom.

Hol nemrég a gyakran elgurult reményt
lámpaoltás után is megtaláltam,
most sűrű függöny szítál rám ferde fényt

e félig új, félig se kész világban.
Nagy hideg falak közt lelkem téveteg
járkál, s mint a vak matat, helyet keres.

ROPOG AZ ÉGBOLT

Ropog az égbolt

Mintha hangtalan gyújtóbomba
robbanna, földet ér a nap,
s a Ság hatalmas timpanonja
alatt a fákba tűz harap.

Lobog és lombból-lombba kap,
felhőknel feljebb ver a láng.
Ropog az égbolt, roskatag
támfái meg se tartanák.

Parázs pattog elém a porba.
Futnék innen, de nem lehet.
Beszór az alkony fénye, korma,
s forró hamuval betemet.

Befed mindent mint Herculanium
városát hajdan a láva,
és mit sem sejtő holdvilág hull
az elhamvadt ifjúságra.

A régi tornateremben

Már magam sem tudom hogy vetődtem
ide az utcai forgatagból.

Tán megritkult a levegő előttem,
és magával rántott a kamaszkor.

Léptem kong, visszhangzik, szinte félek
egyedül e hatalmas teremben.

Nekifut az időnek a lélek,
dobbant és az éveken átreppen,

csak most egy kissé nagyobbat nyekken,
és lassabban áll talpra, mint régen.

Nehezebb lettem pár évtizeddel,

túl vagyok az első lebegésen,
bukfencen. S amit sohase hittem:
látom, mily erős a kamasz isten.

Holtág

Fűzek közé hajított görbe Hold,
törött patkó, levágott férfikar,
zsibbadt szándék medre már e holtág,
megrekedt idő, csend és békazaj.

Egysejtű itt a lét, s a lélek is
miként a káka szára, mély iszap
alól verekszi fölfelé magát.
Itt fény az arcot éjjel éri csak,

az is lidérc: tőzegként rothadó
erők felett emlékek gyúlva meg.
Zárt ajkak kagylójában vár a szó.

Nádszálon feszengő fészke szélén
fiókmadár gyanánt kiált a szív.
Szökni készül: növeszti szárnyait.

Se híd, se part

Egy napon a móló
vízbe gázolt,
hogy a felhő
árnyékát utolérje,
de még térdig se járt
a tóban,
mikor megtorpant,
mintha félne.
Aztán örökre
úgy maradt:
se híd, se part.
E kudarc lett
első bölcsessége.
Melléről néha sóhajok,
hajók, csónakok
szöknek a messzeségbe.

Bója

I.

Itt élek, hol véget ér a látszat,
itt a vitorlás vágyak kezdetén.
Létezésem jel jövőnek, mának,
merre túl mély és merre túl sekély.

Nem a parton s még nem a nyílt vízen,
bójasorsom horgonyt itt eresztett,
hol a hit még hínárban botlik el,
amíg rá a Távolság fényeket vet.

Itt élek, hol minden lehetséges:
kicsi s nagy hajók útja egy lehet.
Innen nyílik út a Mindenséghez,

és minden jószándék erre tér meg.
Innen még időben visszatérhet
kikötőibe minden örület.

II.

Én nem akartam soha bója lenni,
két világ határán néma báb,
a végtelen s a véges közt egy cseppnyi
félelem, egy percnyi netovább.

Én nem akartam soha láncra verve
rejtegetni épp a láncomat,
őrizni, mint a mesebeli medve,
hetedhét országnyi titkokat.

Táncot járni lábamon nehezékkal
iszapba fúlt hold roncsa felett
nem akartam. Ennyivel be nem érem

akkor se, ha néha úgy teszek,
mintha nem tudnám, hogy bennem a szavak
készülődnek már, hogy eloldozzanak.

III.

Nem hittem, hogy ilyen sós a tenger,
s hogy egyszer ilyen könnyűnek talál.
Dagály s apály játszik életemmel,
és minden jött-ment hullám megdobál.

Azt hittem, hogy nincsen lehetetlen,
pedig még a tenger is befagy.
Tudom már, hogy miért és mi ellen
horgonyoznám le ifjúságomat.

Egyre jobban döng a csend alattam,
vajúdik millió emlék-kagyló.
Bennük már az időn át morajló

örök zene dallama küszködik.
Éjszakánként csillogó csapatban
szívemet gyors csillagok búvölik.

Se nyitni, se betörni...

Tetőtlen világ vakablaka
mögött lakik, azt mondták, az a lány,
akit néha egy-egy pillanatra
képzeletemben láttam is talán.

Fűtől-fától kérdeztem, hogy szabad
szépséget ily sötétbe rejteni,
fáklyaként világló vágyamat
testközelbe ki s mért nem engedi.

S tetőt kapott a tetőtlen világ,
illúziótlan, csalános eget.
Felnőttem. A csodák vakablakát
se nyitni, se betörni nem lehet.

Nomádok

Kopár határunkban nincs már mit keresned,
friss fű híján kórón szédeleg az állat.
Csordád idén újabb éhes csordár ellett,
ha itt hagynád, kettős bűn rína utánad.

Nomád élet, bizony, neked is menned kell.
Van még tipratlan rét, akad a nap alatt
erdő, melyben soha nem járt még senki sem,
terelésre hű eb, itatásra patak.

Mindőnknek menni kell csordástól, marhástól
inkább, semhogy mindent veszendőbe hagyjunk.
Amire megszoknánk, lemondunk e tájról,
nehogy úgy járjunk itt, ahogy nem akartunk.

Emigráció

Se könnyű, se oly nehéz nem vagyok,
hogy ez a föld megtartsa magának,
se szárnyat, se gyökeret nem ad, hogy
egébe föl, szívébe leszálljak.

Vergődöm, mint kiáltás a karszton,
nem tudok e tájban megfogózni,
fényeiből mindegyre kialszom,
színeiből úgy kell kibogozni.

Oldhatatlan igék sóján tengve
szikárodalom lassan és száradok.
Ha a lélek mindent csak szeretne,
csípős, mint az őszevi hajnalok,

s hideg, mint a kilótt vadak vacka
s szél cibálta, üres madárfészek.
Legfeljebb az emlék fakaszt dalra,
sóhajaim néma üvöltések.

Nem köt ide otthon, se barátok,
szerelmek, se öröklött fétisek.
Látni vágytam, látom a világot:
cserélhető hazákban nem hiszek.

Szabdal napkorong...

Szabdal napkorong-
körfűrész.
Vérbükk sikoltást
hány az ég.
Formál a perc,
s a holt idő
fűrészpor-hegye
egyre nő.

Várakozás

Kéve között búzavirág,
szívem körül szalmakötél.
Virrasztok a világ kicsiny
felsarabolt szérűskertjén.

Szurkálom, hogy meg ne fojtson,
föltettem a némaságot,
fulladozok, mint az asztag,
mit az éjfél leponyvázott.

Várok mint a csépeletlen
gabona a cséplőgépre.
Hullik, hullik álmaimban
marokszedő ország bére.

Napforduló

Vasbeton erdő üveg-éggel.
Töltődöm jeges ürességgel.

Világvég-esti pályaudvar:
vagyok a sehová sehonnan.

Szerelvény ide vissza nincs már,
megfeketült napfény a sínpár.

Őrült indítótárcsa ingat
szabad utat bennem a kinnak.

Az utolsó pontos menetrend
szerint anyám ma elment. Elment.

Fontosat mindent bementak,
nincs értelme a megafonnak,

ne kössétek rá ma szívemre,
most fordul a hangja hidegre,

most vált az idő bennem télre.
Hallik csillagok recsegése.

Beszélj, szökevény szikla!

*Látkép nem sokkal azután,
hogy a Ság hegyen leállt a bazaltbánya*

Zöld moha ballag a rőt tufafalra,
s egykori kőtörők névjegyeit betakarja.
Tétlen a visszhang, a mélyben pihen,
kalapács zuhogása már nem veri fel.
Hűtlen sínekre is alkonyi rozsda folyik,
itt csak a csillás idő rakodik.
Kürt itt soha többé nem jelez robbogatást,
eldübörögtek örökre a déli bazalt-lavinák.
Beszakadtak a sáncok, a nádfedezékek,
szárnyuk csak a csendnek ajánl menedéket.
Éhen hunyorog szeme, csak huzatot nyel a zúzda,
ebből a hegyből már egyetlen vacsorára se futja.

Borulok sötét bazaltkőre

Beszélj, szökevény szikla,
mitől hajt ez a ritka virág
melleden, mi a titka?
Egy a beszélni tudók közt,
tán az utolsó, aki még
érezted a föld anyaméh-melegét,
a magma hatalmát,
hallottad e táj remegését,
bokrok ijedt sikolyát,
mire jók a szívedbe kövült
egykori drága csodák?

Ha láva-hevünk tovatűnt,
kíváncsi-e bárki a csendre?
Fogózik-e még a hideg hit,
s szenvedély szerelembe?
Mi zúzza a fényt darabokra,
puha porrá az eget?
Miből van a vágy, hogy az emlék
pórusain megered?
Mért csak e lágy moha hű már,
s a szomjas kövirózsa,
mért csak e csöpp gyökereknek
nyílik meg a borda?
Beszélj, szökevény szikla,
mondd el, maradék vulkán,
lélekké lett-e lelke benned
annak, akire hulltál?
Lett-e erővé, akarattá
benned e föld, ez a nép?
Nem vált-e néma kőnyomattá
mind, ami szent, ami szép?
És a szavakból, mik beleégtek
szent parazsodba, mi lett?
Lett-e belőlük szikla-beszéd
házának, mindenkinek?
Megerőzte-e megmenekülni,
szökni, lapulni, amíg
szálig a kátyus utakba
törettek társaid?
Tudsz-e majd úgy, ahogy tudtál

még dübörögni, s eldübörögni, ha kell?
Hova hengeredsz jéggel a szádban,
mohákkal melleden?

Hallgat a tárna, suttog a sötét kő

Hallgat a tárna,
tufára telepszik az éj.
Szél táncol a bányá
szakadt peremén.
Töredék dalokat hajigálok
a lenti homályba,
tűnődöm a sorson,
várok a szikla szavára.
Gurigázik a perc,
csillagok kúsznak,
a táj komorul,
s biztatni kezd a sötét kő,
noha ő is vigaszra szorul:

Én mondom teneked, aki még
éreztem a föld anyaméh-melegét
s a magma hatalmát,
s hallottam a fák sikolyát,
tudva tudom, mire jók
a húsomba kövült
egykori drága csodák.
Nem, nem acélrúd hegye
s nem kalapács töri szét
szívedet, de a bánat.

Nézd a parányi fűvek gyökerét
s a mohákat,
ellenük semmi se véd meg.
Egyetlen lényeg: az élet.
Hogy beleéghetsz?
Sose bánd!
Parazsába vesző szerelem heve
hűlve szilárdít.
És szánni valók-e valóban
mind, akiket szánsz?
Szétszórván dohogó tüzeid,
te is így jársz, hisz
tanuhegy-maradék vagy,
sorsod a megtöretés,
út leszel majd te is,
út a jövőbe,
s tán tudni se fontos,
országút-e vagy csak
bekötőút a Jobbhoz.

RONGYOLÓDIK ANGYALÉNEK

Télutó

Birtokunkon járványként dúlt a tél,
fagyott rügyek, madarak mindenütt.
Egy puffadt domb a dülön elvetél,
s fogvacogva szipog a póre fűz.

Belvizektől himlős rét, vetések,
sártól ótvaros szántások nyögnek.
Hurutos, halk sóhaj száll bevérzett
tüdejéből e nagybeteg földnek.

Mint felcser a hideg kórteremben,
ődöng a szél a tájban téveteg,
s a táj szélén fehér kőkereszttel
mellén bazaltsötéten áll a hegy.

De hát miféle csüggedt képzelet
láttatja velünk nagyobbnak a bajt,
s bennünk az első szentbeszéd helyett
miért előbb a bánat szava hajt?

Miért a gyász a felhőn, bokrokon,
a félelem, a béna lendület,
hogyan jobban hat a tünet, mint a kór?
Vagy a kórság lett immár kortünet?

Mért most is a fájdalom kész előbb,
előbb mint a gyógyító fény, meleg?
Vagy úgy megszoktuk már a rossz időt,
hogy hullafoltnak hisszük a sebet?

Miért tudunk még ott is hamarabb,
hol győzni is lehetne, veszteni?
Költészetté a halál mért dagad,
hol élőt kell életre kelteni?

Tudom, tudom, vigasznak túl kevés,
de mégse mindjárt utolsó kenet,
ha halkan is, de pöttöm cinegék
s hóvirágok hangolni kezdenek.

Tihanyi tavasz

I.

Tarlóra vágva mered fel
a nád az iszapból.
Móló gázol a vízbe derékig,
s mint a mosóteknőbe a szóda,
hullik a kristályos fény zuhatagja
a kurta magasság féltenyereből
a tóba.
Száradó szántások nyers szaga árad,
hosszúkat alvó vérünkbe borzol.
Lustán nyújtózó jóllakott macska,
halkan dorombol az északi dombsor.
Villa-balkonok fogsora rácsa
vicsorít le felénk unalomból.
Disznótorokról, farsangi nagy vedelésről
érkező illetlen árkok, kába csatornák
pisálnak a partról.

Erre az árva oromra
ma hajnalban megjöttek a gólyák,
s felrettentek a sápadt anyókák.
Szemükből az idő
örök csalitjába tepert
éveik emléke sikolt.

Őrizzék kripták, hús imacellák,
ami volt!
Nem sírokat feszegetni
hívott ide minket az évszak.

Tudjuk a múltat.
Új válaszokért kiabál a szívünk,
ha kell, estig.

Hasztalan hirdeti sandaság
holtát a Válaszadónak,
mi tudjuk, hogy él.
Most csupán hallgat a visszhang.
Új igazaknak tiszta szavára
felel majd.

II.

Tudjuk, hogy görcstelen
egyhamar itt se lesz
napjaink sátoros ága felettünk,
de e táj a miénk lesz
csókra, dologra.
Elgondolt rendünk
túlnő a múlt avarán,
s túl a leendő vadmuharon,
gyomokon.

Még moha-szeplős a kékszindelyes ég,
s rég használt fejeket,
korsókat ráz az idő,
csörget sok ostobaságot,
de vágyaink, s képzeletünk
rusztikus oszlopain kifeszítve
szép tavaszunk
hófehér vászna lobog már.
Habzsolják a nap erejét

fenn a levendula cserjék:
illatos orgia készül.
Mag puha fészket,
fényt, meleget s jókor esőket,
váza virágokat áhít.
Csuklós áramok pedálozzák
a jövő orgonáit.

Ikergalambot rügyeznek
a villanydúcok,
korhatag körtefa odvai cinkét.
Fölröppenek a kushatag pincék,
frissiben mellegetett libanyáj.
Pórázra fogott örömet
elereszti a tettvágy,
s az a völgyeken át
nekivág a világnak.
Délíg is eltart, míg a környék
kitörli szeméből az álmat,
és hinni kezd újra csodákat.

III.

Ébred a söprögető szél,
nagyakarít s dudorászat.
Most szabadul meg a lélek a lomtól,
hogy befogadja imánkat.

Íme fohászunk:

Adjon az Isten
puha fészket a magnak,

fényt, meleget
s jókor esőket!
Jó napot
csókra, dologra,
ünneplőt fára, virágra,
– csak kései fagy ne bántsa –
bort a pohárba,
kedvet a borba,
dalt a torokba;
friss etetőt madaraknak,
vézna vadaknak,
és minékünk,
hogy itt legyünk otthon,
házat a tájba,
ablakot égre,
tájat hazába,
házat a házba
adjon az Isten!

Június

Már minden zöld meg sárga,
vagy változata sárgának, zöldnek.
Búzatáblák készülnek aratásra,
lobognak lombok, kukorica-földek.

Melegebb lesz a lélek is, bölcsebb.

Inkább hiszek e két egyszerű színnek,
mint a tavaszi tarkaságnak.
Jobban meglátni, miből mi válhat:
mi kerül majd asztalra eledelnek,
s mi marad meg az asztalra
dísznek.

Tükörfotó

Vassal kerített
vágyak udvarából
les ki egy boldog kisgyerek.
Szörnyet simogat,
nyárvégi csillagzapor
csodáját vedlő vérebet.

Ősz a nyárral levelet vált

Valahai ősvadonomban
szélső fáit suhogtatom.
Szólok, inkább csak az ággal,
beszédem van a világgal.
Kérve integetek nektek,
amíg lehet keressetek.
Néhány útonálló törvény
tilalmakat rakott körém.
Ti ne velük törődjétek,
keressétek a szívemet.
Készülődnek rám a bajok,
szeressetek, amíg vagyok.

Ősz a nyárral levelet vált,
bozótosom egyre ritkább,
jobban átsüt rajtam a nap,
most már minden világosabb,
fáim között általláttok,
titkaimhoz eltaláltok.
Ne higgyetek festett jelnek,
vadak csapásain gyertek,
őzek nyomdokai tiszták.
Kerüljétek el az írtást,
hol az Isten félrenézett,
s dőlt betűkkel ír a végzet.
Térjétek ki inkább délre,
agancs törő csatatérre,
hol koronás vágyak vesztén
könnyezik a szarvastehén.

Nem az idővel van gondom.
Tudom, növeszt, tudom, roncsol.
Eddig minden vésett sebet
beforradnom megengedett.

Mostanában néha halkan
kétségek fújnak át rajtam,
recsegnek a rózsehalmok.
Ti ne arra haladjatok!
Semmi nem háborít jobban,
mint amikor lélek roppan,
s az örömök fészekmélyi
menedékét túske vérzi.
Menjetez ott, hol a dalnak
szárnya nő, dallama sarjad!

Annak, aki szeret engem,
mostantól már megengedem,
ami eddig nem volt szabad:
feloldom a tilalmakat.

Szabad bennem tüzet rakni,
szerelemből meggyulladni,
szabad botot vágni bennem
mindenféle gázság ellen,
fát dönteni ágyékára,
aki szörnyet hoz világra,
s kire szóval orvul lőnek,
karjaim közt elrejtőzhet,

de kit orzó szándék hozna,
kötöztessék hangyabolyra.

Rongyolódik angyalének

Észak örült óriása
lombhullató fáim rázza,
sietteti, ami siet.

Száraz eső, piros zápor
verésében csontig ázom.
Térdig ér a sártalan sár.

Szólítanak hideg jelek,
el kell hagynom ezt a helyet.
Borzongató bizonyosság.

Szarvasbikám tört agancsa
már az eget hasogatja,
rongyolódik angyalének.

Tudom, milyen vadban maradt
a hiányzó agancs darab.
Szívtáji sebek sajognak.

Minden arra felé késztet,
amerről mohás a kéreg,
emelkedő égtáj iránt.

Ott a vadon egyre tisztul,
hegyek ormaira ritkul.
Sűrűsödik érverésem.

Túl a túlevelű csenden,
a túlon is túl kell mennem,
mostantól csak észak felé,

hol havasi isten trónja
elé térdel luc, boróka,
s én is oda térdepelek.

Botfülű szél

Megfeszül sokhúrú lombja a nyírnek,
pengeti botfülű szél hideg ujjá.
Összeverődik a sárga levél lenn,
tapsol a száraz örömtől a fűben.

Őszire hangol e vén muzsikás táj,
friss fagyot olvas a kottás egekből.
Rínak a vadludak, kányacsapat száll,
reccsen alattuk a csend csupasz ága.

Kósza neszekre hullt dallamokat hall,
nem dirigál az idő, hadonászik.
Mindig is tudta: ha fázik a lélek,
mért épp a dal marad el legelőször.

Elszakadoznak a háncs-kötelékek,
szétszakadoznak a könnyű szerelmek,
rég karókhöz a meztelen hűség
szép venyigéi hiába simulnak.

Mintha fűrész hahotázna az erdőn,
kedvemet csonkra gallyazza az évszak.
Itt, ahol egykoron minden egész volt,
foszladó, színehagyott szövedék csak.

Kívülről dőlök a pince falához.
Csapraverődni se tud ma az újbor.
Nem tudom, melyik, a kulcs vagy a zár rossz?
Végülis mindegy. Nincs mire inni.

Orvul támadt az ősz...

Orvul támadt az ősz, s a virágokkal
megütköztek a portyázó fagyok,
egynyárit és évelőt mínuszokkal
kaszaboltak halomra hajnalok.

Amikor az erdőket hátbaszúrták,
s lenyilazták az égről a napot,
megalvadtak a piros szíromtócsák,
s a rezgőnyárfa is elhallgatott,

beláttuk, hogy szerelmünk menthetetlen,
rossz időkhöz túl lengén öltözött,
s szívünk, ahogy a táj is a hideggel,
kiegyezett, de békét nem kötött.

November

Alvadt vér közé tömény ködöt kevert,
égő tetőkkel udvarolt a holdnak.
Lélekveszejtő fagyok földre tepert
lyukas zászlókon csikorogtak.

Janicsárturbánt kötött a vad harag.
Szóltam volna én, de nem tudtam kinek.
Mint szakadt sürgönydrót, ha a partba csap,
szabad végükkel vergődtek a hitek.

Nem volt oly rég, hogy feledni lehetne.
Bár heged a seb, őszönként felsajog.
Emlékezet nem bízza felcserekre,

önmaga emészti fel a varratot,
vagy öltésenként vet ki egy-egy szálat
jeleiként a lassú gyógyulásnak.

Levett kalappal

Itt az ősz. Megint a holtaké a szó,
s bénák a szárnyas angyalok.
Túl mély a csend, s a sírbejáratoknál
őrt álló sziklák túl nagyok.

Látunk és látszunk. Minden gyertyafény ma
fehéren izzó bordavég.
Mindannyiunknak van leróni gyásza,
amíg az emlék csonkig ég.

Csak értünk is, mióta élünk, kétszer
ásódott meg a sírgödör:
gyermekkorunkban háború volt, s később,
később is volt egy vérözön.

Mindannyiunknak van kinél megállni
levett kalappal, mint a fák,
régmúltunkat s parcellás sajátunkat
kérdő gyökérrel járni át,

faggatózni kicsit a túlvilágon,
mi lesz velünk és mit tegyünk,
érdemes-e várni a feltámadást,
ha még magunkban sem hiszünk.

„ .....”

Kerítésünkön két varjú gubbaszt,
s egy másik pár a túlsó véginél.
Hó még nincs, de minden jobb napunkat
idézőjelbe tette már a tél.

Tunturi

Behavazódik az ének,
akár a téli tundra.
Ropog a szó mintha éhes
rénszarvas csorda futna.

Itt már megszűnt a Jóllakom,
erre nincsenek Delek.
Szívem átfagyott ég alól
kapál örökzöld gyepet.

KERÍTETLEN REMÉNYEN

Kerítetlen reményen

Sosem vetkőztem spanyolfal mögött,
ajtóm éjjel nem zártam magamra,
bárki rámnyitott két álom között,
vihette, ha szívemet akarta.

Nem a lelkem fordult visszájára,
hamis neszekre lettem éberebb:
minden sanda szándék moccanása
felriaszt és szűkölök, mint az eb.

Génjeimbe házörző programot,
félve-féltő hűséget olthatott
az Isten, mert e nemzethez kötött,

hol a vélt és valóban nagy bajok
ki-be járnak, akár a tolvajok.
Kerítetlen reményen őrködök.

Távoli tilosban

Vállamon karikás ostor,
cifra somfanyél, sallangos sudár.
Bandukolok a gyermekkorból
elbitangolt álmaim után.

Már csak a cégérem maradt,
s ez a terelő szerszám is emlék.
Azzal áltatom magamat,
hogy aki ismert, rám ismer még.

Kopasz a hajdani páskom,
távoli tilosban szól a csengő.
Világgá indul a világon
minden, ahol legelő nem nő.

Túl sok a vágyak nomádja,
szétszéledt jószág se nyáj, se csorda.
Elveszett a hűség kutyája.
Mért teszek úgy, mintha még volna?

Miért hiszem, hogy ott, ahol
vércse árnyéka riogat ürgét,
nem csupán volt, még lesz akol
akkor is, ha nem rám lesz szükség.

Pirulósdí

Szende szűzek arcába vért szökkenő
malackodások eleve kizárva.

Túl sok kötöttség nincsen itt, az első
játékszabály: a játék tisztasága.

Másik szabály: te is tudj elpirulni,
mitől tán szemed se rebbent hajdanán,
s azt sem mellékes jó előre tudni,
nem számít felső, csak alsó korhatár.

Ünnepre nem kell várni, bármelyik hét
bármelyik napja, napszakja megfelel,
csak ne kívánj a tolvajnak jószerencsét,
csak memóriád jó, elméd ép legyen.

A minden alkalomra illő belső
öltözékre hívnám fel figyelmedet:
nem minden gombnyomásra szól a csengő,
itt belépőjegy a lelkiismeret.

Utána már minden szépen jön magától,
mint sziklaoldal hogyha megcsuszamlik.
Tam-tamot ver a vér a dobhártyádon,
hisz tétre játszuk ezt a pirulósdit.

Jól esett-e ártanod csak egyszer is?
Szóltál-é, ha hallgatnod kellett volna?
Szónokoltál-e, ha nem volt szólni mit?
Kárhoztattál-e jó ügyet pokolra?

Még annyit: nincs pótesély. Válaszra vár
sok kérdés, s csak egyetlen forduló van.
Válaszolsz vagy sem, csak szembe állj
az arc színéből olvasni tudókkal.

Csomag

Túl korán, komám, ne nevedd!
Most jön a fekete leves.
Tálalják már a vacsorát.
Kontárok főzték, nem szakács.
Receptet nem tudnak ezek,
készült, ami sikeredett:
híg lében némi uszadék,
könnyű, hogy könnyen megemészd.
Fogadni mernék bármibe,
senki nem kérde ízlik-e,
megehető-e vagy romlott.
Végülis tesztel a gyomrod.

Kanalazz, komám, kanalazz!
Legfeljebb nyelsz ma, nem harapsz.
Régi álmod a Nagykanál
eddig sem kínált, nem kínál.
Lehet, hogy nem is létezett,
– éhenkórász a képzelet –
s ha mégis volt, tudnod kellett,
azzal mindig azok mertek,
kik ételed zsírját, lisztjét,
fűszereit hazavitték,
s vágyaidat kicsontozták.
Tenedek a csontot hozzák.
Sütemény is volt: ígéret.
Mindkét fele odaégett.

Kanalazz, komám, kanalazz,
s ha bármi torkodon akad,
köpd ki, nem számít etikett,
ha étvágyad úgyis odalett.
Figyelni semmire se kell,
hisz csak eszel, nem étkezel.

Előtted korsóban víz áll.
Te saját borodból igyál.
Bár fanyar, lényeg, hogy ártson.
Arra lesz jó most a mámor,
hogy ne kérdezz morbidokat:
miből lesz a hidegcsomag?
mi lesz az utolsó fogás?

Exitus, komám, s kitolás.

Éktelen

Árudát nyitott a kerti törpe öntő,
alkotásait naphosszat ontja boltja.
Minden jó izlésre, szépre nyelvet öltő
gnómjait modern igény diktálja, mondja.

Éktelen még sok-sok élet háza tája,
lélekbizsukra sokáig lesz kereslet.
Jól tudja, hisz pénzre, tapsra váltva látja:
közönséges kell a közönségeseknek.

A padka is járható

Hiába tudják, nem vagy útonálló,
mert úton vagy, gyakran útban vagy.
Gázolóknak mindenütt szűk a gázló,
ha előttük s szembe más halad.

De te ne azért tereld el nyájadat
előlük, hogy akadék ne légy!
A padka is járható, s van magasabb
szempontod s jobb okod: hogy túlélj.

Félned van kiért, és van mit féltened:
messzi a rét, s a juhaid éhesek,
értük felelsz a Számadónak.

Gyenge bárány a remény, óvjad,
gazdátlanságban pusztulni ne hagyd!
Vigyázzál rá, s őrizd meg magad!

Láttam országot...

Láttam országot, erdőt, fészket égni,
a sárkány torkát régóta ismerem.
Piromániák tanítottak félni,
de szeretni a pásztortűz szerelem.

Vakultam én már ívfénytől annyira,
kis híján tisztán látásom veszett el.
Tudok napfogyást fényszűrőn látni ma,
de örülni csak csillagnak szemekben.

Mert láttam remények fundamentumát,
falát repedni s dőlni szennyes ártól,
jeges szélvihart bordákon fújni át,

se tűz, se víz hatalmát nem csodálom.
A szél csendje nekem többet, nyugtot ad,
s a szomjhalál előtti kortyot áldom.

Egy bulvárhírré

Már azt hittem, hogy zátonyra futott,
és megfeneklett végképp a képzelet,
s az emberi agy végleg kilúgozott
meddő szikes, mely nem terem egyebet

csak betyárkórót, keserű fűveket.
Lelkem várt ugyan, de nem remélt csodát,
s mivel az végül mégis megszületett,
méltán boldog most, hogy nem hiába várt.

Nagy éceszekre tőből eltökéltek
fórumán döntött a Türkmén Nagytanács:
„Türkménia atyjának, elnökének
nevén nevezzük ezentúl januárt!”

S lett az év első hónapja Niazov
vagy keresztneven szimplán Sapurmarat.
Forgatom a naptárt, s kérdem: mi az ott?
Tátom számat, és sokáig úgy marad,

mint mindig, ha a szokatlan felkavar.
Aztán bennem is összeáll egy ötlet,
s révülten harsogom: „Asszonyom! Uram!
Kérem, szólítson mától Csütörtöknek!”

Szentföld

Lánc talpat tűske nem szúr át,
nem úgy, mint Krisztus saruját.
Felszedném én, hogy ne fájjon
soha senkinek e tájon.

Gyenge galamb az én imám,
szárnya törik a Golgotán,
mert hiába, mindhiába
szemet szemért s intifáda.

Itt

Bő eső is oszthat átkot, áldást,
moshat arcot, ronthat háztetőket.
Itt, ha még csak ácsolják a bárkát,
léket verni kész acsargást görget.

Másképp sósak óceánok s könnyek.
Vén Dunánk sem ér tisztán a célba.
Tócsába fúlni itt sokkal könnyebb.
Friss remény kalózok martaléka,

préda már a startnál, vágy korában.
Tegnap épp egy ezredévet láttam
felségjellel árral szemben úszni.

Végre! – mondtam. Ám egy ferde némben
hangoskodni kezdett, csak hogy sértsen:
„Már megint egy méregdrága rumli!”

A tű törött

Új divat hódít: a szépségplasztika.
Jobb régiókban immár sikknek számít
ünnepekre műtétet adni-kapni.
Férjek érzik úgy, nejüknek nem ruháit,
domborzatát ideje átszabatni,
ha alkotójuk anno elhibázta:
túl nagy mellet felére, harmadára,
kicsit nagyobbra, lágyat kőkeményre,
hátsófertályt, hogy férjen két tenyérbe,
telt-hold-profilt tagoltabb orcaélre,
hájat húsrá, bajusznyi szőrt pihére,
és ki tudja, mit milyenre s még mit mire.
De kérdem én, miért e furcsa módi,
hisz tudható, mi volt s mi nem valódi?
A majd más dizájn s a régi szerkezet
másképp működik, ha összefekszenek?
És mért csupán a lélek torzulását
átműttetni nincs se mód, se pénz ma még,
s szent érzésekre szitkot szóró szájra
nem találtak fel még flastromot, szikét?
Önnemző, ártó szenvedély rikácsol,
szúr, sziszeg, fúj. Miért? Azért, hogy fájjon.
A tű törött, a cérna elszakadva,
s nagyon kevés a gyűszűs ujj is arra,
hogy poklaink nyílását összevarrja.

Feltételes módban

Tanultam nyelvet, idegent is,
hogy a világból többet értsek:
mit jelent máshol csók, szerelem,
vér, víz, vajudás, öröm, fészek?

Neveket szépen összerakni,
életet s utat életútnak,
s befejezett múlttal a mának
tudnak-e írni ódát? Tudnak.

És itt? Köd ül a létigén is,
s a jövőt, akár a tollat, fosztják.
Nekem is por és hamu rémlik,

hisz magamét s a világ sorsát,
– sajátomat a sajátomon –
feltételes módban ragozom.

Felhőhajtók

Kovács Pistának

Vannak rosszak és jó szelek.
Nekem a jók a kedvesek.
A jó szelek felhőhajtók:
fényre nyitnak ablakot, ajtót
borulatokat széjjeltépve,
hogy a földről fellássunk az égre
akkor is, mikor a rosszak
szemünkbe homokot lapátolnak.

Aki nem született...

Aki nem született
minden mindegy-fának,
annak a fénytelen
napok nagyon fájnak,
zokog, ha tördelik,
ordít, ha hasítják,
meghal, ha reményre
fejfának állítják.

Irgalmas hóésben

· Állok irgalmas hóésben
temetésén egy évezrednek.
Régóta tudom: nincs kivétel,
mindent, mindenkit sírba tesznek.

Ő is született, mint a gyermek,
volt csecsemő-, virág- és fénykora.
Engem hajlott korában nemzett,
hozzám is volt jó és mostoha.

Nyugovó helye ím, megásva.
Mindjárt dobálják rá a földet
bizonyságul és okulásra:
örök idők sem öröközlek.

Magam is immár történelmi
redőkkel, túl a hatvanon,
készen a gyásznak megfelelni,
emlékezem és imádkozom:

sajátomat és azok óhaját
sóhajtozom a süket ézig,
akikben díszlik még olajág,
bár lombját sötét kezek tépik.

Csőtörés

Megint a régi rejtett aljasságok
túlnyomása okozott csőtörést,
a csend falát, a kontár látszatok
díszburkolatát szedve, törve szét.

Nem égig, csak jónéhány emeletnyi
magasságig lövelt, de vastagon.
A szomszéd házba felülről hatolt be
a tetőtérből nyíló ablakon.

Föntről lefelé zúdult, árasztott el
mindent. Senki nem tudta, mi történt.
Hullámverésre ébredt ágyak, álmok,
lelkek úsztak az árral, s nem önként.

Amikor a pincék is telítődtek,
kitódult az utcára s szétterült.
A környék összes aszályra tervezett
csatornája csakhamar ingerült

krákogással kezdett el tiltakozni,
hogy most már neki is sok, ami sok.
Visszaköpött, s a szennyes lével együtt
hömpölygött szemét és kutyapiszok.

Apátiába süllyedt utasokkal
térdig trutumóban állt a forgalom,
útelzáráshoz edzett idegekkel
bámulta, ahogy ürít a pokol.

Aztán vége lett. Önként apadt-e el,
vagy a csapos jött rá, hogy hol a csap?
Most már csak a búzló kráter ásít,
s hamis szelektől szárad a latyak.

Létlelet

Tűzhányó rengések múltán
ár s apály rojtozta sziget
belsejében veszteglő vulkán
a lelkünk.

Kínjainkból gyűrődött hegyek,
homlokon redőző emlékezet
támasztják a roskatag eget
felettünk.

Alkonyat

Óriási alsó állkapocs,
dombsor harap az ég aljába,
s mint valami nagy mohó állat
a maradék fényt felzabálja.

Nő a púp

Nem láb elé, már sokkal távolabbra
figyel szemem, hisz ismerős az út.
Batyum, mintha hátamra lenne varrva,
nem látom, de érzem, hogy nő a púp.

Igen

Írok-e még? Igen, mert kérditek:
kell-e vers itt, kell-e bárkinek,
ha fárosz fénnyel sűrűn csillagos
egünk alatt az ember úgy makog,
mintha önnön barbár őse volna:
vad dühökre, gáncsra mállik sorsa,
s a más irányból hajtó indulat
úgy ütközik, hogy féknyomot se hagy,
a költő fél, és inkább elbújik
barlang falába vésni vágyait.

Kell-e vers még? Igen, mert nem hiszem,
hogy vers helyett majd jó lesz bármi jel:
a nap helyett kis kerek sárga folt,
háromszög ott, hol istenháza volt,
kagylókban zúgó tengervíz-moraj
s tenger helyett pár kék szinusz-vonal,
fészek helyett tört toll és sárdarab,
bárka helyett vergődő deszka csak,
anyátlanságok bölcsődal helyett,
s ország helyett egy néma kőkereszt.

Míg elmém ép, s látok, hallok, érzek,
s van szavam berzsenyis szentbeszédnek
nyelvén szólni máról és jövőről,
akkor is, ha minden dörömböl, dől
körülottem, mintha Isten mása
most osztódnék fő- és alvilágra
végleg; én e kőbaltás zshivajban

életjel szeretnék lenni, dallam,
kódtalan hír, korlátlan képzelet,
ne csak gyanítsák létezésemet.
Értsék is: míg éltem, abban hittem,
hogy a gyenge reményt megsegítem,
hittel a szó szépen összerakva
a roskatag eget megtámasztja,
s hogy van pár szent dolog, mi nem kacat,
mi fészket, lelket népet összetart,
és a vers se az, ha tudtul adja
nektek most s utódainknak majd, ha...

Nem a szívem fáj

Nem tudtam, mikor megszülettem,
hogy helyjegyes vonatra szálltam.
Nem volt megváltva, végig álltam.
Most sem a szívem fáj, a lábam,
de már, ha néha könnyörögnék,
húzódjatok kicsit összebb,
nem engedi meg önérzetem,
hiszen szép lassan megérkezem.

Tartalom

Ajánlás	5
ELHAGY A TÁJ	
Utazás előtt	9
Ilyen voltál	11
Szent ez a föld	12
Elhagy a táj	13
Sóhaj szakad	14
Érteni az írást	15
Meríték szerelmet	16
Majd csak jobb lesz	18
Ősember volt az én apám is	21
Készülődés	22
Kemenesalján	23
Vetések között	27
Kapaszkodón	28
Kakasvers húsvétra	31
Szemben a csillagokkal	32
NE LEGYEN MÓD ÁRULÁSRA!	
Nagyon éhesen	37
Társtalanság	38
Jóla	39
Hajnali ujjongás	40 <i>szere</i>
Mint szikra, ha izzó vasra vernek	41
Már örökké kellene	43
Parti búcsúzás	44
Láncvirág	45
Útravaló	46

Szomorú vers	48
Így, nélküled	49
Katinak	51
Tűzből lett...	52
Ne legyen mód árulásra!	54
Hat napra	55
Miféle nyár hív?	56
Nyárvégi biztatás	58
Ne nézz a nagymutatóra!	59
Befagyott tavon	60
Gyalogangyal	61

FERDE FÉNY BŰVÖL

Ferde fény bűvöl	65
A régi házról	67
Este	69
Zörög az ég sarka...	70
Ég az erdő...	71
Csillagokra lépek	72
Nyugalom	73
Ólomöntés	74
Dalok	76
Más vidék	77
Porhanyulj, világ!	78
Nagyapám fejfájára	79
Születésnap	80
Újév, 1966.	81
Érkezés	82
Grimasz	83
Vége a mesének	85
Később a régi házról	87

ROPOG AZ ÉGBOLT

Ropog az égbolt	91
A régi tornateremben	92
Holtág	93
Se híd, se part	94
Bója	95
Se nyitni, se betörni	97
Nomádok	98
Emigráció	99
Szabdal napkorong...	100
Várakozás	101
Napforduló . . . 1998. III. 5.	102
Beszélj, szökevény szikla!	103

RONGYOLÓDIK ANGYALÉNEK

Télutó	109
*Tihanyi tavasz	111
Június	115
Tükörfotó	116
Ősz a nyárral levelet vált	117
Rongyolódik angyalének	119
Botfűlű szél	121
Orvul támadt az ősz...	122
November	123
Levett kalappal	124
„ . . . . . ”	125
Tunturi	126

KERÍTETLEN REMÉNYEN

Kerítetlen reményen	129
Távoli tilosban	130

Pirulósdí	131
Csomag	133
Éktelen	135
A padka is járható	136
Láttam országot...	137
Egy bulvárhírré	138
Szentföld	139
Itt	140
A tű törött	141
Feltételes módban	142
Felhőhajtók	143
Aki nem született...	144
Irgalmas hőésésben	145
Csőtörés	146
Létlelet	148
Alkonyat	149
Nő a púp	150
Igen	151
Nem a szívem fáj	153

„A Vas megyei Mesteriben születtem 1939 március 25-én. Celldömölkön, az akkori Gábor Áron (ma Berzsenyi) Gimnáziumban érettségiztem 1957-ben, majd az ELTE Bölcsészkar következett. Utána három évig voltam IBUSZ- illetve EXPRESSZ-idegenvezető. 1965-

től nyugdíjazásomig középiskolás kollégiumi nevelőtanárként dolgoztam.

Verseim az érettségivel egyidőben kezdtek megjelenni. Budapestre kerülve a 70-es évek közepéig rendszeresen szerepeltem az akkori irodalmi folyóiratokban (Kortárs, És, Új Írás stb.) és napilapokban. Írni írtam később is, de nem publikáltam. Ezt a kései első kötetet főleg régi verseimből válogatva állítottam össze azzal a reménnyel, hogy aki ismert, rám ismer még, s aki most ismer meg, be- és elfogad” – írja kötetéről a szerző.

László Ernő versgyűjteménye négy évtizedet fog át: az életmű legjavát adja, amelynek ma is érvényes értékei elsősorban formai igényességében, a megszólalás őszinteségében és látásmódjának elemző érzékenységében rejlenek.

